

5Salgótarján, 2000. október

10. szám

KÖNYVRESTAURÁLÁS - PÁLYÁZATI SEGÍTSÉGGEL

Jelenlegi könyvtárosi gyakorlatunk egyik tapasztalata, hogy míg egyik oldalon az információhordozók rohamos fejlődésének vagyunk tanúi, a másik oldalon egyre nagyobb gondot jelent a régmúlt és közelebbi múlt - elsősorban írásos - dokumentumainak megőrzése az utánunk következő generációk számára.

A salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár felelőssége megőrzési szempontból is fokozott, hiszen állományában kimagasló értéket képviselő gyűjteményegységek vannak. A könyvtár a helyi értékeket hordozó dokumentumok gazdag gyűjteményével rendelkezik. A helyismereti gyűjtemény különösen értékes része Madách Imre irodalmi hagyatéka, melynek jelentős része pótolhatatlan, egyedi példány. Egy-egy kötete a korabeli könyvművészet és képzőművészet kiemelkedő darabja; olyan könyvrítkaságok, amelyek megőrzése nemzeti feladat. A gyűjteményben megtalálható Az ember tragédiája csaknem valamennyi kiadása.

E történeti okokból is fontos könyvek védelme, a dokumentumok jövőben is értékes tartalmának megmentése közvetlen érdekünk. Néhány Tragédia-kiadás állapotában azonban a használat, a környezeti ártalmak súlyos károsodást idéztek elő. Úgy ítéltük meg, hogy sürgősen szükség van helyreállításukra, a keletkezett rongálódások kijavítására. Ebben volt segítségünkre a Nemzeti Kulturális Alap 1998-as restaurálási pályázati kiírása.

A Közgyűjteményi Testület Szakmai Kollégiuma 200.000 Ft-os támogatását elnyerve Az ember tragédiája régi és ritka kiadásainak tizenegy példányát restauráltathattuk. A szentendrei ARS ALBA restaurátor műhelyben szakszerűen oldották meg szétbontásukat, újra-összeállításukat és kötésük javítását. Szükség volt a károsodott anyag fertőtlenítésére, mosására, savtalanítására, utánezvezésére, a díszkiadások illusztrációit védő hártályok cseréjére. Néhány esetben nem a jellegtelen könyvkötői átkötést őrizték meg, hanem rekonstruált kiadói jellegű kötést készítettek.

E művek restaurálásával nemcsak könyvtárunk helyismereti gyűjteményegységének állapota, állaga javult s így a hagyományozás, a megőrzés, a szakmai felhasználás esélye nőtt, de lehetőség teremtődött arra is, hogy e műtárgyak a szélesebb közönséghez szóljanak. Ritkabecsű köteteket újra eredeti szépségükben mutathattuk be, tárhattuk látogatóink elé. Madách Imre emlékének tisztelegve halálának 135. évfordulója alkalmából kiállítást rendeztünk, ahol műveinek magyar és idegen nyelvű ill. külföldi kiadásaiból adtunk reprezentatív válogatást.

A pályázati támogatás révén biztosíthattuk értékes, rongált dokumentumaink eredetiben való megőrzését; lehetővé vált, hogy azok a jelen és a jövő könyvtárhasználói számára újra hozzáférhetőek legyenek.

Geese Zsuzsanna

Konceptió az országos könyvtári, múzeumi, levtélári és közművelődési információs hálózat fejlesztése az információs társadalomban c. pályázat Nógrád megyei nyertesei

Kastélykerti Művelődési Ház és Könyvtár	Bátonyterenye	PC vásárlás	200 000 Ft
Madách Imre Városi Könyvtár	Balassagyarmat	szoftver (integrált könyvtári), szerver, Internet, router, CD-szerver vásárlása. CD-ROM adatbázisok beszerzése	350 000 Ft
Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ	Pásztó	Internet, PC	350 000 Ft
Városi önkormányzat Szécsény, Krúdy Gyula Városi Könyvtár	Szécsény	hálózatépítés, PC-k, nyomtató vásárlása	300 000 Ft
Vocal Egyesület	Salgótarján	adatbázisok konvertálása, rendszeradminisztrációs költség, szoftver vásárlása	900 000 Ft

Az Erdélyi Sziget-hegység központi tömbjét délkeletről a Torockói hegység határolja. Mészköszirtjei, szurdok-völgyei, búvópatakjai, testűi fekvésű medencei, érdekes történelmi múltja, kultúrtörténeti emlékei Erdély egyik legvonzóbb területévé teltek.

Nagyon örültünk annak, hogy 2000. június 28-július 9. között a Nógrád megyei és a határon túli középiskolás olvasótáborunkat Erdélynek erre a csodálatos, zárt világu vidékére szervezhettük. A közel két hét alatt a Brassais Véndiák Alapítvány Tóbiás Vendégháza adott otthont az olvasólaborunknak. ~~Tamás~~ nem véletlen a hely szín kiválasztása. Célunk kettős volt egyrészt a táborozókat a kárpát-medencei magyarság eddig még bejáratlan helyszínére szereltük volna eljuttatni, másrészt hagyományaink közé tartozik, hogy minden évben a tábor tartalmi munkájának jelentős részét irodalmunk jeles személyiségéhez kapcsoljuk, idén a Jókai évforduló tiszteletére a neves író munkásságához kötöttük. Az író kora távolinak tűnik a mai halálok világától, ennek ellenére a romantika, Jókai idillikus világképe és a mai kor találkozása izgalmas feladatnak bizonyult. A több mint 40 résztvevő szembesülhetett azzal, hogy jelen világunk egyáltalán nem a romantika világa...

A program komoly szellemi munkát kívánt mindenkitől, de a fiatalok érdeklődve, lelkesedéssel, jó kedvvel vettek részt a tábor munkájában. Kirándulásaink egyik tétel is a programhoz, kapcsolódva alakítottuk ki: amikor az 1130 m magas Székely kő megmászására kertet sor, előtte a foglalkozásokon téma volt az író erdélyi útja, Torockón tett látogatása, az itt játszódó Egy az Isten c. regénye. Torockószentgyörgy várát számháború-várjáték keretében fedeztük fel, voltunk Nagyenyed kollégiumában, láttuk Gyulafehérvár vámegyedét, Kolozsvár és Marosvásárhely jelentős magyar emlékhelyeit, Torockó múltját, jellegzetességeit sajátos módon vidám vetélkedőn tártuk fel, amelybe sikerült bevonni a helyi lakosságot is.

A bírósági tárgyalás alap gondolatát Jókai A székely asszony c. novellája adta. Az író személyiségéről drámajátékot mutattunk be, amelyet a záróműsor keretén belül a környékbeliek is láthattak. Természetesen nem maradhettek el a tábor életéből a kézműves foglalkozások (fafaragás, agyagozás, himzés), táncház, népdaltanulás, újságszerkesztés és egyéb más vidám, játékos lefutatok sem.

A tábori munka jelentős része a kettős vezetésű tréningcsoportokban zajlott Itt a személyiségfejlesztést, a problémák iránti érzékenység elősegítését, az önismeretet és a kommunikációs helyezettük a középpontba. Telek Ervinnel (Egészségügyi-Szociális Központ, Salgótarján), a tábor szakmai vezetőjével együtt büszkékké kitelünk a „saját nevelési” mentorainkra, akikkel együtt nagyszerűen okítottuk meg feladatainkat. A táborozáshoz készült szöveggyűjtemény is az ő tunikájukat dicséri. "

A táborban készült felmérések is igazolják, hogy a tábor résztvevői valóban rengeteg élménnyel, szép emlékekkel távozhattak, ahogy a tábor mottója is jelzi:

„Én Erdélyt szívemben magammal viszem.”

Köszönet ezért támogatóinknak, szponzorainknak, amelyeknek önzetlen segítségére reméljük a jövőben is számul ununk

Gyevainé Szorcsik Angéla

Olvasótábor Gyereknek

Nyári szlovák nemzetiségi olvasótáborunkat ebben az évben is Szlovákiában Látky Prasiván rendeztük meg, 2000. július 17-29 között.

Olvasótáborunkban a millenniumhoz kapcsolódóan a szlovák és a magyar nép közös történelmével ismerkedtünk meg a szlovákiai várakhoz kötődő szlovák és magyar mondák segítségével. A történelmi háttér és irodalmi anyag megismerését és feldolgozásán túl a gyerekek maguk is beleképzelhették magukat a különböző történelmi korokba. Ezt a célt szolgálták a kézműves foglalkozások, amikor a már megszerzett ismereteket, élményeket kézzel fogható formába öntötték: rajzokat, makettek készítették, vagy jelmez készítek a várkísasszony választásra. A váraknak nemcsak a történetét és mondát dolgoztuk fel, kirándulásaink során meglátogattuk a zólyomi, a füleki, valamint a bajmóci várat. Ez utóbbi különösen nagy élmény volt, hiszen korhű jelmezben történt a vár bemutatása. Természetesen nemcsak a történelmi múlttal ismerkedtünk, módunk nyílt Szlovákia természeti szépségeinek bemutatására is, gyalogtúránk mellett eljutottunk a Bystrianská barlangba és gyönyörködtünk Ciemy Balog környéki tájban.

32. VÁNDORGYŰLÉS

2000. augusztus 10-12. Esztergom

Eltelt egy év és az ország könyvtársai újra találkozóra gyülekeztek. Hasonlóan a tavalyi évhez, most is egy gyönyörű, patinás város adott helyet a vándorgyűlésnek. Az időjárás is megszokott módon (40 °C) köszöntötte az Esztergomba látogató kollégákat Salgótarjánból nagyszámú delegáció urazott, főként a Balassi Bálint Megyei Könyvtár munkatársai. Csodás időben, csodás útonalton (nem fűtött vonatkapuban, hanem kényelmes személyautókkal) utazhattunk. Mivel már egy éve készülődtünk erre az eseményre, takarékoskodtunk és úgy döntöttünk 3 napig maradunk. Szállásunk az Esztergomi Tanítóképző Főiskola Kollégiumában volt, egyszerű, de tiszta, kényelmes szobákban Korai indulásunknak köszönhetően időben érkezünk, mindenki nyugodtan elhelyezkedhetett. A plenáris ülésre teljes létszámban érkezünk. Szokásos megnyitóbeszéd hangzottak el, majd rövid előadásokra került sor. Legérdekesebb talán az Esztergom történetéről szóló volt. Rövid szabadprogram után a Szalma Csárda szabadtéri színpadán a nagyváradi színház művészei adták elő Nagy Endre: Orfeum című darabját. A szünyoginvázió és a szegényes körülmények ellenére a művészek mindent megtettek, hogy jól érezzük magunkat. Másnap szekcióüléseken vettünk részt, csemegeztünk a minket érdeklő színvonalas programokból. Délután mindenki saját belátása szerint töltötte idejét. A társaság nagy része Esztergom nevezettségével ismerkedett. Az esti Baráti találkozó színhelye szintén a Szalma Csárda volt. A vacsora sikerülhetett volna jobban is, de remélhetőleg senki nem maradt éhes vagy szomjas. Táncos lábú kollégánink hajnalig ropáltak, így hazafelé már nem együtt jöttünk.

Táborunkban a gyerekek anyanyelvi kultúrájának fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítottunk. Naponta tartottunk játékos nyelvi készség fejlesztő foglalkozásokat is. Az itt tanultakat gyakorlatban is alkalmazhatták a mindennapi kommunikációban. Sikeresé ismerkedtek, barátokztak össze a szomszédos táborban nyaraló szlovák gyerekekkel. A nyelvgyakorlás mellét számos verssel, dallal gyarapodott tudásuk. A táborban megszerzett ismeretekről és élményekről egy kiemelkedően sikeres záróműsorral adtak számot. Táborunkba ellátogatott és munkánkról tudósított a szlovákiai Novohradsky Reflex, valamint a Novohradsky Noviny, illetve a magyarországi Eudové Noviny és a Nógrád Megyei Hírlap is. A táborban a gyerekek rendkívül jól érezték magukat. Az életkorukhoz és érdeklődésükhöz kötődő téma és programok, az egészséges és szép természeti környezet és a remek ellátás biztosította táborunk sikerét Bízunk abban, hogy a táborban szerzett benyomások és ismeretek jól hasznosulnak majd a gyerekek további tanulmányaiban és egyéni életükben.

Szűcs Tiborné

A három nap alatt a szakmai programok mellett, megismertük hazánk egyik legszebb városának műemlékeit és talán egymással is többet tudtunk beszélgetni, mint a dolgos hétköznapokon.

Holtai Zsuzsanna

ZENEI VILÁGNAP 2000. október 2.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár évek óta nagy érdeklődés mellett ad helyet a Zenei Világnapnak, amikor is a város kórusai, illetve a Zeneiskola volt és jelenlegi növendékei kapnak bemutatkozási lehetőséget. A könyvtár közönsége egyre nagyobb érdeklődéssel és nagyobb számban kíséri figyelemmel a hangversenyt, amit az iskolai, illetve felnőtt kórusok évadnyitó hangversenyének is tekintenek. Idén is nagy sikerrel szerepelt:

- az Arany János Általános Iskola Kórusa
- a Kodály Zoltán Általános Iskola Nagykórusa
- a Bolyai János Gimnázium Kórusa
- Oláh Zsolt
- a Madách Imre Gimnázium Kórusa
- a Liszt Ferenc Kamarakórus
- és a Salgótarjáni Pedagóguskórus.

Megtisztelt jelenlétével és köszöntőt mondott Becsó Zsolt, a Nógrád Megyei Közgyűlés elnöke, országgyűlési képviselő. A rendezvény keretében játszani hívtuk a város iskoláinak tanulóit. A gyerekek hatalmas lelkesedéssel és nagyon jó eredményekkel töltötték ki. erre az alkalomra összeállított Zenei totót. A helyes megfejtők kazetta- és könyvjutalomban részesültek.

Holtai Zsuzsanna és Kapás Tünde

GONDOLATOK AZ IRODALOMKUTATÁSRÓL

Úgy hiszem ma is követelményként támasztható a könyvtárosokkal szemben, amit tíz évvel ezelőtt egy könyvtáros kollega így fogalmazott meg: „A könyvtárnak differenciáltabbá, az egyéni igényekhez jobban alkalmazkodva, rugalmasabbá és szélesebb körűvé kell lenni szolgáltatásait; jobban fel kell vállalnia n köznapi élet praktikus szolgálatát és a partneri szerepkört.”

Innek egyik formája a szaktájékoztatásban az. irodalomkutatás, mint szolgáltatás. Az. irodalomkutatás a passzív tájékoztatás olyan szintje és formája, amikor az adatszolgáltatás a dokumentum teljes leírását tartalmazza feladata a pontos címközlés és a megtalálhatóság feltüntetése.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtárban munkaköröm egyik része: szaktájékoztatás és irodalomkutatás végzése az. alkalmazóit tudományok területén B néhány sornak nincs más célja, minthogy közreadjam az utóbbi évek tapasztalatait - tájékoztató jelleggel, a hasznosulás szándékával.

Mint ismeretes, az. alkalmazott gyűjtőfogalommal jelölt tudományterület széles kört ölel fel. Így az. irodalomkutatás témái is sokrétűek, színesek, érdekesek. A feltáró, kutatómunka során gyakran a könyvtáros is új ismeretekre tesz, szert, amit munkájában később hasznosítani tud. Hiszen bizonyos szintig el kell mélyülnie - olykor az orvostudomány irodalmától kezdve, a műszaki, a mezőgazdasági vagy éppen a számítástechnikai -szakirodalomban is.

Az. igény felvétele az. ún. TUDAKOZÓLAP kitöltésével történik. Ez tartalmazza a legfontosabb információkat az olvasó kéréséről, személyéről. A szóbeli konzultáción túl segítségével körvonalazódik a könyvtáros feladata. Megismeri többek között a kutatás témáját, az irodalomkutatás célját, a felhasználható források körét, a feltárás időbeni mélységet és a kutatáshoz, rendelkezésre álló időtartamot. Ez intézményünkben minimum 3 hét, illetve a feladat nagyságrendjétől függően ennek többszöröse is lehet.

Az irodalomkutatást minden beiratkozott olvasó igénybe veheti. Ezzel elsősorban a felsőoktatásban nappali, illetve levelező tagozaton tanulók élnek, akik diplomamunkájhoz, évfolyamdolgozathoz igénylik szolgáltatásunkat.

Középiskolás olvasóink az. OKTV-hez, iskolai pályázatokhoz kenteK segítséget De megnőtt a posztgraduális képzésben résztvevők, az önállóan tanulók, a vállalkozók száma is.

A kutatások témáinak összetettsége tükrözi a politikai, társadalmi, gazdasági életben vagy akár az. oktatási, képzési rendszerben bekövetkezett változásokat. Újabb társadalmi igények jelentkeztek, egyéni sorsok formálódlak át rövid időn belül. Mindezek - ha nem is direkten -, de az. igényekben, a témákban is nyomon követhetők. A kérések számának, a kutatások mélységének növekedésével arányosan emelkedett a tételszámok mennyisége is.

A kutatómunka alapvetően az. anyaggyűjtéssel kezdődik. Ebben a folyamatban segítséget nyújtanak a könyvtár adatbázisai: a könyvtár állománya, katalógusai, a bibliográfiák, repertóriumok, mint nyomtatott források és újabban a számítógépes keresőrendszerek.

Fontosnak tartom - e kutatás ideje alatt - az. olvasó és a könyvtáros kapcsolattartását, az információserét a „közös munka” állásáról, Úgy is fogalmazhatok, hogy sok esetben együttműködve gyűjtjük az. anyagot Közösösen mérjük fel az adott témával foglalkozó különböző dokumentumok, periodikák fellelhetőségét a könyvtáron belül, illetve kívül. Mindez könyvtárhasználati ismeretszerzéssel is jár az olvasó részéről, amely a későbbiekben megtérül számára az anyaggyűjtés folyamatában.

Az alkalmazott tudományok szoros Összefüggésben vannak mis tudományágakkal, szakterületekkel, ennélfogva az irodalomkutatás gyakran közös gyűjtőmunkát igényel más szaktájékoztató kollégával is.

Könyvtárközi kölcsönzésünkben az. utóbbi időben -a könyvekben kívül - jelentős tételi foglalnak el az. irodalomkutatási céllal kert cikkek, tanulmányok. Ezeket fénymásolatban kapjuk és a másolás költségeit az olvasó téríti.

Egyébként jelenleg intézményünkben az irodalomkutatás díja: 400 Ft.

A kutatások számáról, témáiról évente statisztika készül. A jövőben egyik feladatunknak tekintjük a témák pontosabb, naprakész nyilvántartását. Szolgáltatásunk pedig bővílhet azzal, hogy az. összegyűjtött irodalomkutatásokat - helyben használatra - olvasóink rendelkezésére bocsátjuk, illetve fénymásolat formájában a kért témát, a címjegyzéket az igénylő könyvtáraknak megküldjük. Terveink közül nem hiányozhat az irodalomkutatási szolgáltatás szélesebb körű propagálása.

*Antal József tájékoztató
könyvtáros*

Tisztelt Intézményvezető!

Telefonszámváltozás miatt tájékoztatni kívánom Önt és Munkatársait a 2000. évre ajánlott zenés irodalmi és egyéb műsorairról.

A Magyar Kultúra napjához, Költészet Napjához, Könyvhéthez és a millenniumi rendezvényekhez kapcsolódó zenés irodalmi összeállítások.

**Száll az ének,
szájrúl-szájra**

Államalapításunk 1000 éves évfordulójára készült összeállítás Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, Juhász Gyula, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály és mások verseiből, műveiből.

Zúg március

A 40-50 perces összeállításban Ady Endre, Arany János, Bereményi Géza, Juhász Ferenc, Petőfi Sándor, Utassy József, Vajda János megzenésített versei, népdalok hangzanak el gitárkísérettel.

**Tegnap szépen, holnap
szebben**

Megzenésített versekből készült összeállításban Ady Endre, József Attila, Juhász Gyula, Nagy László, Petőfi Sándor, Radnóti Miklós, Tamás Menyhért és mások művei szerepelnek.

Apró-dalok

(óvodások-kisiskolások műsorai)

Marcipán úr

A játékos összeállítás Gyurkovics Tibor, Móra Ferenc, Szepesi Attila, Tamkó Sirtó Károly, Weöres Sándor vidám, megzenésített verseiből készült.

Show(zd) meg

Egyéb könyvtári, könyvnapi, olvasótábori, gyermeknapi rendezvényre ajánlott előadás zenével, játékkal a közönség bevonásával.

Ballagó évszakok

Játékos foglalkozás keretében együtt „barangolunk” négy évszakon át, zenével, verssel, játékokkal.

Luca naptól Vízkeresztig

Téli népszokásokról játékokkal, közös zenéléssel, énekléssel.

A műsorok költsége megegyezésen alapul. Ha értékes, hangulatos műsort szeretne, hívjon bizalommal!

Tisztelettel

B. Horváth István
előadóművész

Elérhetőség: *B. Horváth István 1158 Budapest Szűcs István u. 80/b*

Új telefon/fax: 410-5651 Mobil: 06-20-330-8727

Márai Enikő és B. Horváth István közös műsorai **RENDAHAGYÓ IRODALOMÓRÁK ZENÉVEL**

Sok évi tapasztalat mutatja, hogy az alábbi órákat kéri az általános illetve középiskolák:

Petőfi és Arany barátsága

Az órában a két küllő egymáshoz írt levelei és versei mellett 1847-1849 között írt fontos versek közül is elhangzik néhány.

Az órát főként általános iskoláknak ajánljuk.

„Én fiatal maradok!”

Ady - óra. A szerkesztésben levelek, dokumentumok, prózarészletek, visszaemlékezések is szerepelnek a versek mellett.

„CSAK AZ OVASSA A VERSEMET”

József Attila - óra. A költő versei mellett bemutatunk néhány dokumentum értékű visszaemlékezést Szántó Judittól és Kozmuczta Flórától is. -

Ikrek hava

Radnóti - óra. Az óra versekben és visszaemlékezésekben végigkíséri a költő életét a gyermekkortól az exhumálási jegyzőkönyvig.

VERSEK ZENÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSOK TÖRTÉNELMI ÜNNEPEINK ALKALMÁBÓL

„SZENT IVÁN TÉRDEPELJ KÖZÉNK”

Szerkesztett műsor augusztus 20-ára. Szent István Intelmei Imre herceghez, valamint Babits Mihály, Bella István, Csoóri Sándor, Illyés Gyula, Szentmihályi Szabó Péter, Tornai József versei.

Történelem 1956.

Emlékezés 1956-ra. Buda Ferenc, Juhász Ferenc, Kuczka Péter, Márai Sándor, Örkény István, Sinka István, Tamási Lajos, Vas István, Zas Lóránt versei.

„MAGYAROK SZINFÓNIAJA”

Emlékműsor a millenniumra. Verses-zenés összeállítás a Szent Gellért legendától napjainkig. Ady Endre, Arany János, Bella István, Juhász Gyula, Kölcsey Ferenc, Petőfi Sándor, Sumonyi Papp Zoltán, Szentmihályi Szabó Péter; Szilágyi Domokos, Székely János, Tamás Menyhért, Vörösmarty Mihály művei.

MÁRAI ENIKŐ ÖNÁLLÓ MŰSORA

„Egy polgár vallomásai”

Összeállítás Márai Sándor műveiből az író születésének 100. évfordulója alkalmából.

A műsorok költsége, tiszteletdíja alkalmanként, megállapodás szerint.

Márai Enikő

1085 Budapest, József krt. 53.111/25.

I— Telefon: 337-4265

B. Horváth István 1158 Budapest, Szűcs

István u. 80/b Telefon/fax: 419-3651 Mobil:

06-20-330-8727

M E G H Í V Ó

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete barátsággal
meghívja Önt és kegyes kollégáit

"SZOMSZÉDOLÁS"

című programjára 2000.
október 26. Varsány

Program ;

10 óra   Érkezés a Varsányi Községi Könyvtárba
Községi könyvtárak Szécsény környékén, a varsányi klubkönyvtár
bemutakozása, a községi könyvtárak működésével kapcsolatos kérdések
felvetése - Szép Vencelné
A helyi iskola kiállításának megtekintése

Megismerkedés a helyi népviselettel

11 óra 30 perc Ebéd

13 óra 30 perc   Hollókői séta - szabad program 16 óra

Visszaindulás Az autóbusz indulása:

7 óra 30 perc   Salgótarján, Totál benzinkút - gyülekező a 7 óra 15 perctől a Totálnál
7 óra 50 perc   Nagybátony, Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár előtt
8 óra 25 perc   Pásztó, Teleki László Városi Könyvtár előtt
9 óra 10 perc   Balassagyarmat, Madách Imre Városi Könyvtár - a könyvtár melletti
parkolónál
9 óra 35 perc   Szécsény, Krúdy Gyula Városi Könyvtár előtt
10 óra Varsány

Előzetes a következő Szomszédolás programjából: 2000. november 9. Romhány, Érsekvadkert délelőtt:

Romhány   Az iskola és a könyvtár kapcsolata, a romhányi közművelődési és iskolai
könyvtár bemutatkozása Ebéd

délután:

Érsekvadkert   A közművelődési könyvtár és a közszolgáltatás
Teleház

További információ: Balassi Bálint Megyei Könyvtár, 3100 Salgótarján, Kassai sor 2. Tóth Lászlóné
32/416-777 - 110. mellék

Salgótarján, 2000. október 19.

2000. október 5-6. Budapest, Francia Intézet

Természetesen a kétnapos konferenciát, melyre könyvtárvezetőket, az. MKE szervezeteinek vezetői hívták meg, nehéz, lenne néhány sorban összefoglalni. Ezért számomra fontos gondolatok kiemelésével szeretnék ízelítőt adni a rendezvényről, ahol francia és magyar előadók véleményüket, tapasztalataikat, irányutataisaikat hallhattuk a könyvtárpolitikáról, a könyvtárak menedzsmentjéről.

A közönség ismerete a könyvtárak elsődleges feladata

Bertrand de Quatiebarbes - egyetemi hallgató

- A közkönyvtáraknak ismernie kell a közönségét és igényeikhez alkalmazkodó szolgáltatásokat kell javasolni, megvalósítani.
- Az állampolgárok, a használók véleményének nagyobb szerepet kell tulajdonítani, mint az őket képviselő döntéshozókének..
- A könyvtárnak hierarchikus sorrendet kell felállítania feladataiban: elsőbbséget adni vagy sem az olvasás támogatásának, bizonyos típusú művekhez való hozzájutásnak, „ritka” dokumentumok konzerválásának, a megcélzott közönség, bizonyos művek vagy egyes hordozók (papír, film, CD stb.) élvezzenek elsőbbséget.

Vizsgálati módszerek és technikák a médiatárak látogatóiról

Sophie Ranjard - Kynos Dokumentációs Stratégiai és Fejlesztési Tanács társaságának társigazgatója

..Ha a közönséget akarjuk megismerni; kínálathoz, szolgáltatásokhoz, adott térhez, viszonyított látogatót attitűdöket, szokásokat, megnyilvánulásokat akarunk vizsgálni, megfigyelést és beszélgetések rögzítését végezzük. Ha viszont látogatottsági arányt, tetszési indexet akarunk mérni, a többségi elvárásokat akarjuk felmérni, kérdőíves vizsgálatot alkalmazunk.”

A közszolgálati politika elemzésének hozadékai: egy másfajta nézőpontként

Norbert Nariuan - ...Közszolgálati Menedzsment Főiskola Központja

„Az értékelés egyetlen esetben sem olvadhat egybe az irányítás ellenőrzésével, amely kizárólag az eszközökre és eredményekre korlátozódik, hanem éppen, hogy lehetőséget kellene teremtenie a célok/hatások kapcsolatának

tisztázására, továbbá a vállalt tevékenységek jelentéseinek újrafogalmazására Sőt, a közszolgálati politika elemzése újra feltár egy napjainkban rég elfeledett vagy háttérbe szorított dimenziót a jövőbe tekintést.

A hátrányos helyzetű közönség igényeinek vizsgálata
Madeleine Bouverot - nemzetközi kapcsolatok felelőse

„Egyre nagyobb igény jelentkezik a könyvtáraknál a szociális problémákból fakadó kihívásoknak való megküzelésre, különösen a kirekesztés elleni harc területén. A Leonardo da Vinci BIBLEX pilote program a könyvtárosok olyan új igényeit, szükségleteit veszi figyelembe a szakmai képzés terén, amelyek képessé teszik őket a munkájukból fakadó új igényeknek való megfelelésre.

E program keretén belül kifejlesztettek egy elemző eszközt: egy elemző rácsot a könyvtárosok és partnereik használatára, amely lehetővé teszi a közönség igényeinek módszertani tanulmányozását és a megfelelő választását.”
(A Biblex-rácsot közölni fogja a szaksajtó.)

Az előadások azt szolgálták és erősítettek, hogy a könyvtáraknak, a könyvtárosoknak mielőtt bármit változtatnának, újítanának szolgáltatásaikban, belső környezetükben, a könyvtárhasználókat és a potenciális közönséget kell megismerni, akiknek igényeit elsősorosan figyelembe kell venni Nem a könyvtáron belül kell kitalálni, milyen igények lehetnek. Az országos regionális és helyi igények felmerése után szabad szolgáltatási módokon gondolkodni. A mechanikus és szokványos könyvtári feladatokat természetesen el kell látni, de hosszútávon a jó könyvtári munka érdekében elsőbbséget kell kapnia a folyamatos, az igényekhez alkalmazkodó megújulásnak a könyvtár szűkebb környezeti vizsgálatának, a társadalmi folyamatok figyelésének.

S ha tisztában vagyunk megvalósítandó feladatainkkal, céljainkkal, amelyek egyeznek a közönség vagy közönség céljaival, már „csak” a megoldás módszereit kell

kiválasztanunk és lehetőségeinkkel legjobb tudásunk szerint élni A megoldásokra nincs séma. minden könyvnek egyénien kell megoldania.

Tóth Lászlóné

MKE elnök

MINISZTERIUMI TÁMOGATÁSOK 2000-ben

Sz.	Település	Nyilvános könyvtárak jegyzőként felvett	1999-es gyarapítás összege	Érd. növ. (ám. utalandó 2000 Kerekített	Felzárkóztató pályázat	Érd. növ. tám. 2000. összes utalandó	Könyvtár- pártoló önkormányzat 2000.	Esély- egyenlőség- növelő pályázat 2000.
1.	Nógrád megyei önk.	1	3936	841		841		
2.	Balassagyarmat	1	3799	765		765		
3	Bánk	1	82	15		15		
4 ----	Bárna	1	101	19		19		
5	Bátonyterenye					408		
6	Bercel	1	387	96				
7.	Borsosberény	1	57	12	20	32		
8.	Buják		212	51				
9.	Cered		150	22		22		
10.	Csécsé	1	82	18		18		
11.	Csesztve		86	22		22	100	
12	Drégelypalánk	1	180	41		41		
13.	Ecseg	1	360	79		79		
14.	Erdőkürt		69	14		14		
15.	Erdőtarcsa	1	41	11				
16.	Érsekvadkert	1	1057	244		244		250
17	Étes		49	10		10		
18.	Felsőpeténv		104	25		25		
19.	Galgaguta		34	ft		g		
20.	Héhalom	1	68	13	30	43		
21.	Hugyag		10	1				
22.	Jobbágyi	1	202	52		52		
23.	Kálló	1	338	78		78		
24	Karancsalja		99	24		24		
25	Karancseszti	1	81	2	50	52		
26.	Karancslapujtő	1	235	47	100	147		
27	Kétdobony	1	56	g		g		
28	Kisbágyon	1	15	3	25			
29	Kozárd	1	147	37		37		
30	Legénd	1	91	25		25		
31	Litke	j	92	20		20		
32	Lucfalva	j	133	28		28		
33	Márkháza		15	2		2		
34	Mátramindszent	1	125	26		26		
35	Mátranovák		372	75		75		
36	Mátraszele	1	63	13		13		
37	Mátraterenye	1	195	41		41		
38	Mátraverebély	1	212	47		47		
39.	Mihálygerge		56	15		15		
40.	Nagylóc	1	54	10	100	110		
41	Nagyoroszi		399	94		94		200
42.	Nógrádmarcal		105	23		23		
43	Nógrádmegyér	1	64	14	80	94		
44	Nőtincs		174	42		42		
45.	Ósagárd		26	7		7		
46.	Palotás	1	456	112		112		
47	Pásztó	1	1 711	385		385	600	
48	Patak	1	66	16		16		
49	Pusztaberki	1	40	7		7		
50	Rétság	1	1 416	305		305		
51	Rimóc		96	16		16		
52	Romhány	1	798	183		183		
53.	Ságújfalu			0		0		150
54.	Sőshartván		20	5		5		

55.	Szalmatercs		41	10	10	
56.	Szécshény	1	2 060	456	456	
57.	Szécshényfelfalu		50	11	11	
58.	Szendehely		156	43	43	
59.	Szenté	1	99	27	27	200
60.	Szirák		102	24	24	
61.	Szurdokpüspöki		212	47	47	
62.	Szűgy		139	32	32	
63.	Tar		292	59	59	
64.	Vanyarc		400	89	89	
65.	Varsány		336	71	71	

Országos sajtóbibliográfia CD-ROM formában

Október 4-én az Országos Széchényi Könyvtár Hírlap Osztályának szervezésében találkoztak a megyei könyvtárak vezetői, a megyei helyismereti gyűjtemények munkatársai egy figyelemre méltó célkitűzés érdekében. 2005. június 6-án lesz 300 éve, hogy Ráday Pál Nógrád vármegye nótáriusa megszerkesztene az első magyarországi újságot, a Mercurius Veridicust Az elmúlt 300 évben a magyar sajtó bibliográfiai számbavételére többlettonnában sor került, ezek a bibliográfiák azonban nem teljesek. Az 1970-es években minden megye - kivétel Győr-Sopron-Moson megye - sajtóbibliográfiája elkészült. Van tehát remény, hogy a megyei sajtóbibliográfiák folytatásával (2000-ig lezárólag) a helyi és az országos lapok számbavételével elkészülhet egy országos sajtóbibliográfia. A munkálatok elkezdését alapos előkészítésnek kell megelőznie. Az 1978-ban megjelent időszaki kiadványok leírását szolgáló szabvány egységes alkalmazását, szerkesztési elveket (földrajzi teríteti elv, a sajtó

mint műfaj, lelőhelyek egybevetését - Országos Széchényi Könyvtár, megyei, városi, községi könyvtári gyűjtemények, levéltári, múzeumi lelőhelyek -, a leírások mélységét rövid időn belül tisztázni kell.

Az összejövetel résztvevői abban állapodtak meg, hogy 2000. december 1 -ig egy körlevélben s hozzá csatolkozó adatlapban rögzítik az itt fölvetődött problémákra adott megyei könyvtári válaszokat, adatokat, majd egy újabb tanácskozáson megegyeznek a munkálatok elindításáról. A Balassi Bálint Megyei Könyvtár helyismereti különgyűjteményének munkatársai e munkálatok elvégzésében számítanak a Nógrád megyében működő városi, községi könyvtárak munkatársainak segítségére az elmúlt tíz év igen bőséges sajtóanyagának feltárásában.

Bódi Györgyné

INKO'TÁR'SALGÓ

Miben nyújt segítséget a "különleges tudakozó" a könyvtáros kollégáknak?

Az olvasók, társintézmények, ill. a fenntartó részéről, (akik kezdik információkat tekinteni a könyvtáru), egyre gyakrabban érkeznek a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaira vonatkozó kérdések, amelyek a hagyományos dokumentumállománnyal főlserelve nehezen, vagy egyáltalán nem válaszolható meg. A legkisebb településen szükség lehet egy autómárka központi képviseletének, egy minisztériumnak vagy sportegyesületnek a címére, egy (hianyosan) agyonreklamozott rendezvény pontos helyének és idejének meghatározására, ab. Összefoglalóan az ilyen jellegű adatokat nevezzük közhasznú információknak. Fonásai adattárak, katalógusok, listák, adatbázisok, egyéb gyűjteményes dokumentumok, jellemzője: aktualitás és gyors avulás. Az INFO*TÁR*SALGÓ (továbbiakban I IS) arra vállalkozott, hogy ezeket a tudnivalókat gyűjti, rendszerezi, és adja tovább. Készlegünk jelentősen megújult: az épület belső tereinek átrendezéséből adódóan az "iroda" kikerült az olvasóterbe - így már személyesen is igénybe vehető a szolgáltatás, ami gyökeres változást jelent a korábbi, csak telefonon való eléréshez képest.

Információink a köznapi élet szinte valamennyi vonatkozását föllélik: kereskedelem, szolgáltatás, egészségügy, kultúra, turizmus, oktatás, közigazgatás, nonprofit szféra, stb. E területeken cégek, intézmények, vállalkozók adatait tudjuk szolgáltatni elsősorban. Nyilvántartjuk különböző programok, rendezvények, vásárok stb. adatait. Számítógépes adatbázisunkban több mint 35.000 tétel található, budapesti, Nógrád megyei és országos adatok. Az adatbázis mellett használjuk a legkülönbébb adattárakat, CD-ROM-okat, az Internetet és mindemellett kb. 300 kötetnyi kézikönyvet igen sokféle témában. Nem jövünk zavarba, ha műveltségi kérdésekkel fordulnak hozzánk -akár rejtvényfejtéshez vagy iskolai feladat megoldásához, vagy bánni máshoz. Bátran lehet hozzánk fordulni, vagy a kérdezőt ide irányítani.

Ez a forrás mindenki számára elérhető telefonon is:

32-300-222.H-P: 10-12 és 15-18 óra között

Ebben az időszakban ügyelet van. Másik vonalunk száma estik szük körben publikált: 32-300-223, ennek hívásideje nincs lekorlátozva, viszont lehet, hogy egyéb föladatainkat intézve éppen nem tartózkodunk a telefon közelében. Szívesen bemutatjuk a teljes szolgáltatást a könyvtáros kollégáknak, előzetes időpont egyeztetést kérünk.

Szűcs Margit

A BRITISH COUNCIL tisztelettel meghívja Önt 2000. október
27-én, pénteken 10-17 óráig a Balassi Bálint Megyei
Könyvtárban tartandó SZAKMAI NYÍLT NAPJÁRA

Szeretettel várjuk az angol nyelvet oktató pedagógusokat és az angol nyelvoktatás iránt érdeklődőket!

A NYÍLT NAP PROGRAMJA:

- 10.00 Bemutatkozik a British Council - Mály Vera PR munkatárs
10.30 A British Council Tájékoztató Sarkok szerepe a megyei könyvtárak életében - Kovácsné Eördögh Rita könyvtárvezető helyettes
11.30 'How does your ganlen grow?' - Thinking about different teaching styles - Hazel Slinn, INSET Consultant
12.30 Ebédszünet
13.30 A British Council's contribution to in-service teacher training in Hungary -Hős Csilla, INSET Project Manager
15.00 Looking into Britain through Hungarian eyes - a new book by Hungarian Teachers for Hungarian learners' - Mark Andrews, British Cultural Studies Advisor
- 16.00 Innovatív kezdeményezések az angol nyelvoktatásban Nógrád megyében - Kéri Márta megyei szaktanácsadó

A Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ tisztelettel invitálja a megye könyvtárosait a 2000. november 11-én (szombaton) a pásztói Városi Művelődési Központban megrendezésre kerülő Cigánygyermek Megyei Művészeti Fesztiváljára. 10 órától Cigány szemmel - magyarországi cigány folklór és irodalom címmel könyv- és dokumentumkiállítás megnyitójára kerül sor a Magyar Művelődési Intézet munkatársa, Bódi Zsuzsa rendezésében. Köszöntőt mond Pál József, a Palócföld főszerkesztője A kiállítást megnyitja Szepesi József költő, újságíró.

Ezt követően kezdődik el a fesztivál ez eddigiektől eltérően több kategóriában, így vers-, mese- és prózamonadás, cigány tánc, hangszeres zene, ének.

FELHÍVÁS

A Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ 5. alkalommal hirdeti meg a TEHETSÉGES CIGÁNYGYERMEKEK MEGYEI MŰVÉSZETI FESZTIVÁLJÁT

Az eddig rendezett vers, mese- és prózamonádó versenyt a Millennium évében *gyermek művészeti fesztivállá* kívánjuk bővíteni. Szeretnénk, ha a résztvevők által választott alkotások tükröznék a cigány nép történelmének, életségképeit, a magyar és cigány nép együttélésének irodalmi mozzanatait és folklór elemeit, segítve egymás kultúrájának jobb megismerését, kölcsönös elfogadását

A fesztivál kategóriái alsó és felső tagozatos korosztály részére:

1. vers, mese, próza (max. 5 perces időtartamban)
2. énekelt és hangszeres folklór zene
3. cigány tánc
4. hagyományörző előadás (max. 10 perces időkeretben)

A fesztivál helyszíne és időpontja:

Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
Pásztó
2000. november 11. (szombat)

Jelentkezési határidő:

2000. október 30.

A mellékelt jelentkezési lapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:

Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
3060 Pásztó, Deák Ferenc út 14

Információ: Antalné Prezenszki Piroška népművelő
Telefonszám: (32) 460-881

Szeretettel várunk minden
jelentkezőt!

A nap programjáról és gazdag kísérelő rendezvényeiről külön tájékoztatót küldünk a fesztivál résztvevői számára.

